

Ne morgoldj, mozdoldj!

MÁS - KOR

V. 6.szám 2004.november A VDSZ Ifjúsági Tagozatának időszakos kiadványa Ára: 200 Ft

Nemzetközi konferencia a fiatalok képviselétéről

Többször adtunk már hírt a VDSZ és a Német Szakszervezeti Szövetség (DGB) közös európai pályázatáról. Az egyéves projekt zárókonferenciája Balatonszemesen volt a VDSZ oktatási központjában.

Olaszország, Franciaország, Németország és Magyarország fiataljai tanácskoztak az európai üzemi tanácsokban való jobb képviselétről. Arról már korábban beszámoltunk a MÁS-KOR Tisztelt olvasóinak, hogy milyen problémák merülnek fel, és melyek az egyes országok érdekképviseleti struktúrái közötti különbségből adódó szemlélet- és értelmezései eltérések.

Sajnos ma az üzemi tanácsok és az európai üzemi tanácsok tagjainak átlagéletkora relatívan magas. Így a fiatalok speciális foglalkoztatási gondjaira kevés figyelem irányul.

Ezeknek a problémáknak a jobb megismeréséhez született az az ismeretterjesztő anyag, amelyet játékos formában sajtóíthatnak el az adott képzéseken résztvevők. A projektben résztvevő országok kulturális és gazdasági információi mellett, az szakszervezetek nemzeti struktúráját a üzemi tanácsok rendszerét ismerhetik meg a játékban.

Magyarországon tevékenykedő multinacionális vállalatként mutatkozott be a Michelin, amelynek az európai üzemi tanácsában május 1. óta már két magyar helyet biztosítottak. A Michelin eddig is komoly figyelmet fordított a vállalatban belüli szociális párbeszédre. A konferencia magyar résztvevői Bolyi László DDGÁZ Rt., Fazekas István Phoenix CBS, és Pálvölgyi Richárd Michelin Hungária érintettek az európai üzemi tanácsok rendszereinek kérdésében. Szemléletmást átértékelődött az Unióban az Európai ÜT-k szerepe. Egyre nagyobb hangsúlyt kap a szociális párbeszédben ez a fórum, és az ezzel kapcsolatos tevékenységek (oktatás, az Unió bővítése során felmerült problémák út-vel kapcsolatos projektek támogatása). Ezért volt fontos a VDSZ számára, hogy ebben a projektben résztvevett, és remélhetőleg a későbbiekben is az új pályázati időszakban elindított programokban tevékeny részese lesz. A fiatalok és a szakszervezeteknek különösen fontos volt ez a projekt. Mert azok a magyar kollégák közül, akik a projektben résztvettek sokan indulnak az ideai üzemi tanács választásokon. Reméljük sikerrel járnak !

A konferencián elhangzott ezt a projektet, ha más országokkal is, de folytatni kell. Lehetséges, hogy célszerűbb a pályázóknak egy adott ágazatban összefogni, de ekkor a mostani sokszínűség elve sérülhet.

Foglalkoztatás Európában, 2004

Az *Employment in Europe 2004* című kiadvány statisztikus és analitikus háttérrel ad az egyes nemzeti akciótervek éves értékeléséhez a Közös Foglalkoztatáspolitikai Jelentések számára. A kiadvány 1998 óta minden év szeptemberében megjelenik, az idén is kiadta az Európai Bizottság Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Főigazgatósága.

A kiadvány első, az európai munkapiacot áttekintő fejezete kedvező képet alkot a magyar munkapiac utóbbi éveket jellemző fejleményeiről. A fejezet adatai a magyarországi foglalkoztatás mintegy három százalékos bővülését mutatják 2003-ra.

Gazdasági növekedés és munkapiaci mutatók az EU-ban

Lassú gazdasági növekedés és vegyes foglalkoztatási kép jellemezte Európát 2003-ban. Az újonnan csatlakozó tagállamokkal 25 tagúvá bővült **Európai Unióban** 0,8 százalékosra **mérséklődött a gazdasági növekedés** volumene, összehasonlítva a 2002-ben regisztrált 1,1 százalékkal. A munkanélküliség mutatói is csak kis mértékben mozdultak el; a 2003-as érték 9,1 százalék a 2002-es 8,8 százalékhöz képest (a korábbi 15 tagállam adatait alapul véve ez az érték 8,1 százalék).

A 25 tagú Unió tagországainak foglalkoztatási képe nem volt egységes 2003-ban, mivel a tagok közel felében éves szinten csökkent a munkahelyek száma.

Egyes országokban azonban egy százaléknál is nagyobb **mértékben nőtt a foglalkoztatottság**. Ebbe a csoportba tartozik hazánk is, Észtország, Görögország, Írország, Lettország, Litvánia, Luxemburg és Szlovákia mellett.

Az általános gazdasági visszaesés rányomta bélyegét a munkapiaci folyamatokra is. Éppen ezért a 2004-re és 2005-re vonatkozó foglalkoztatási előrejelzések is visszafogottak. Erre az időszakra a munkahelyek számának csupán kismértékű növekedését jósolják a szakemberek.

Célkitűzések az Európai Foglalkoztatási Stratégia tükrében

A 25 tagú Unióban mért **átlagos foglalkoztatási mutató 63 százalék** körül stagnált a munkaképes korú népesség teljes egészére vetítve 2003-ban. A nők esetében ez az érték 55, míg az idősebbek tekintetében 40 százalék körüli volt. Az európai országoknak szembe kell nézniük a munkapiac szerkezeti problémáival. Az Európai Unió még távol

van a Lisszabonban megfogalmazott célkitűzésektől, a tavalyi mutatók összességében hét, a nők vonatkozásában öt, az idősek szempontjából pedig tíz százalékponttal marad el a várakozásoktól.

Az Európai Bizottság nemrég kiadott írása a munkaminőség javításának lehetőségeit elemzi (Improving quality in work). Eszerint a tudásalapú társadalom kialakítása érdekében a GDP három százalékát kell kutatásra és fejlesztésre fordítani.

Politikák és megoldáskeresés

A jelentés elemzése szerint a Wim Kok vezette Európai Foglalkoztatási Munkacsoport által kiemelt **négy területen kell lényegi intézkedéseket hozni**:

- a munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodóképességének fejlesztése,
- az inaktív réteg munkavállalásra ösztönzése és a munkavállalás elérhetővé tétele mindenki számára,
- a szellemi tőke hatékonyabb felhasználása,
- a kormányzati munka javítása, a reformok hatékonyabb végrehajtása.

Ebben az összefüggésben az Európai Foglalkoztatási Munkacsoport és a Foglalkoztatási Irányelvek határozzák meg a legfontosabb politikákat a 2003-2006 közötti időszakra.

Az érvényben lévő munkapiaci politikák jelentősége

A munkapiaci mutatók lehetséges meghatározó tényezői:

- a munkavállalók adóztatásának mértéke,
- a kollektív szerződések jellemzői,
- a fizetések megállapításának mechanizmusa,
- a munkanélküli segély rendszere,
- az érvényben lévő munkapiaci politikák

Az említett tényezők kölcsönhatásai befolyásolják a munkavállalók alkalmazkodóképességét, illetve a foglalkoztatási mutatókat.

Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti foglalkoztatási különbség

Az európai munkapiacok egyik **strukturális hátránya** az amerikai munkapiaccal szemben az, hogy a **szolgáltatási szektorban** foglalkoztatási különbség tapasztalható a két terület között. Az Unió tagországaival összehasonlítva az Amerikai Egyesült Államok még mindig a legmagasabb (55,4 százalékos) arányt mutathatja fel a szolgáltatásban, a legkisebb (12,6 százalékos) arányt pedig az iparban foglalkoztatottak szempontjából.

A hivatalos iskolai végzettséget vizsgálva megállapítható, hogy az alacsony végzettségűek

foglalkoztatási helyzete az Amerikai Egyesült Államokban hátrányosabb, mint az Európai Unióban. A munkabérből kimutatott relatív különbségek országonként hasonlóan alakulnak, és nem mondható el róluk, hogy jelentős mértékben meghatároznák a foglalkoztatási szerkezetet.

Az európai nemzetgazdaságok további átszervezésére reagálva a szolgáltatási szektorban úgy fokozható a foglalkoztatás, hogy a viszonylag jól fizetett, nagy termelékenységű szolgáltatási területeken (üzleti szféra, oktatás, egészségügy, szociális ellátás) létesítenek munkahelyeket. Alapvető fontosságú, hogy az oktatás, az egészségügy és a szociális ellátás területére irányítsák át az állami kiadásokat, így járulva hozzá ahhoz, hogy a nők és az idősebbek nagyobb szerephez jussanak a munkapiacra.

Kitörési lehetőség: oktatás és képzés

A munka termelékenységének és minőségének fokozása, valamint a társadalmi befogadás elősegítése érdekében fontos, hogy a szerződéses forma rugalmasságához megfelelő alapokon nyugvó biztonság is társuljon, különösen a hosszú távú, stabil munka és az előrelépés tekintetében.

Az európai munkapiacokat nagyfokú fluktuáció jellemzi, ezt mutatja az alacsony keresetet és csak bizonytalan megélhetést nyújtó munkakörök folyamatainak elemzése. Bár a kilencvenes évek második felében nem növekedett az alacsony fizetést nyújtó munkahelyek száma az Unión belül, arányuk még mindig 15 százalék körüli.

Az iskolai képesítés és a tanfolyami képzés nagy jelentőséggel bír a munkához jutásban. Az érvényben lévő munkapiaci politikák jelentős mértékben hozzájárulnak a munkapiacra való belépéshez és előbbre jutáshoz, különösen a munkaügyi központok és a folyamatos képzés révén.

A munkapiaci reformok terén elért előrelépés ellenére az Uniónak összességében fokoznia kell erőfeszítéseit a szellemi tőkét jelentő tulajdon feltárásában, és meg kell valósítania a Lisszabonban 2010-re megfogalmazott célkitűzéseket.

MÁS-KOR VDSZ Ifjúsági Tagozatának Lapja

Szerkeszti: a VDSZ Ifjúsági Bizottsága

Főszerkesztő: nincs

Főszerkesztő-helyettes: nincs

Kiadja: VDSZ Országos Iroda

A szerkesztőség címe:

H-1068 Budapest Benczúr u. 45.

e-mail: mail@vdsz.hu

WEB: www.vdsz.hu

Megjelenik

a Vegyipari Dolgozó rendszeres mellékletként

Terjeszti a VDSZ tagszervezeteinek ifjúsági aktivistái